

# “ምስ ህዝቢ ምርኻብ ፍርቂ መንገዲ ባወት’ዩ”

ማሕተሙ - ጋንዲ

“... ገፅ መራሕትና ካብ ዘይንርኢ፣ ንመራሕትና ካብ እንናፍቕም ዳርጋ 20 ዓመታት ኣቐዲርና። ናብ ከባቢና ሓንቲ መኪና እንተመጸኣ ኣንታ መንኮን ሒዛ መጸኣ? እናበልና ብሃንቀውታ ነመዓዱ። ሎሚ ድሕሪ 20 ዓመት ምስ መራሒ ውድብና፣ ኣመሓዳሪ ትግራይ ተጋዳላይ ኣባይ ወልዱ ዓይኒ ንዓይኒ ስለዘረኣለየና ታሕጓስና ወሰን የብሉን። ድልየትና፣ ሃንቀውታና እዚ ስለዝነበረ። ...”

እዚ ዘረባ እዚ ርእሰ ምምሕዳር ብ/ክ/መ/ትግራይ ኣባይ ወልዱ ናብ ፍቕዶ ወረዳን ጣብያን ትግራይ ወሪዶም ምስ ህዝቢ እንትዛተዩ ሓደ ነባሪ ዛና ካብ ዝተዛረብዎ ንሕልናይ ዝሰቆረኒ ቆንጢረ ዝወሰድኩዎዮ። ብዓቕመይ ንኡሽተይ ክሕንጥጥ ዘገደደኒውን እዚ ለባም ዘረባ ወላዲዮ። እዚ ረዚን ዘረባ እዚ ካብ ኣንደበት ዛናዊ ወላዲ እንተወፀውን ኣተሓሳስባ መላእ ተቓላሳይ ህዝቢ ትግራይ ከምዝኸውን እምነተይ ሙሉእዮ።

እሞ ናብ ሓሳባይ ክኣቱ። ህወሓት/ኢህወዴግ ዓሚቕ ተሃድሶ ከገብር ካብ ዘገደድዎ ሓደ “ህዝባውነት ምሽርሻርን ወልቃውነት ምንስእራርን” እቲ ቀንዲዮ። ህዝባውነት ምሽርሻር መሰረት ምንሃል ማለት እዩ። “ህዝቢ ዝኣመነ ይሰዕር!” ወሳኒ ጭርሖ ኣብ እዋን ዕጥቃዊ ቃልሲ ነይሩ። ሙሉእ ብሙሉእ ሓቂ ድማ ኾይኑ ንስርዓት ደርግ ሰዒሩ። እዚ ጭርሖ ድሕሪ ዕጥቃዊ ቃልሲውን ሰሪሑ ኣብ ልምዓት ውፅኢት ኣምጺኡ። ግን ሙሉእ ዓወት ኣየምፅኣን። ንምንታይ እታ ጭርሖ ልክዕ ከምቲ ኣብ እዋን ዕጥቃዊ ቃልሲ ስለዘይትዓትዐተት። ህዝባዊ እምነት ስለዝተሸርሸረ ሙሉእ ዓወት ኣይመፀን። ክመፅእውን ኣይኸእልን። ስለዚ ገምጋም ህወሓት/ኢህወዴግ ትኸክለኛዮ። “ቐስሉ ዝፈለጠ-ፈውሲ ይረክብ” ከምዝበሃል ህወሓት/ኢህወዴግ እውን ቁስሉ ነፃሩስ፣ መፍትሒኡ ድማ ምስ ህዝቢ ዘተኣሳስረኒ ገመድ ከሰጥም ኣለኒ ኢሉ ህዝባውነት ናብታ ዝነበረታ ቦታ ንምምላስ ቆሪፁ ብምልዓል ናብ ተግባራዊ ምንቅስቓስ ኣትዩ እነሆ ተስፋ ዝህብ ምዕባለታት ምርኣይ ጀሚርና ኣለና።

ካብቶም ተስፋ ዝህቡ ምዕባለታት ሓደን ወሳንን ድማ ምስ ህዝቢ ገፅ ንገፅ ብምርኻብ ምስማዕ፣ ምልዛብ ምጅማሩዮ። እዚ ምስ ህዝቢ ምርኻብ ንሓደ ህዝባዊ ፖለቲካዊ ውድብ ፍርቂ መንገዲ

ዓወትዮ። እዚ መድረኽ እሂን ምሂን ምስ ህዝቢ ምጅማሩ ንህወሓት/ኢህወዴግ ሰለስተ ረብሓ ኣለዎ፡-

1. “ምስ ህዝቢ ዘለኒ ምትእስሳር እናተሸርሸረ ህዝባውነት ቦታ እናለቐቐ ይኸይድ ኣሎ” ኢሉ ዝገምገሞ ገምጋም ንቃል-ዓለም ዘይኮነ ናይ ልቡ ምጅኑ ዘረጋግፅን ተኣማንነት ብህዝቢ ዘጥርየሉንዮ።
2. እቲ ዝገምገሞ ገምጋም ክልስ ሓሳባዊ ጥራሕ ዘይኮነስ ብህፁፅ ክትግብሮ ከምዘለዎ ዘሕለፎ ውሳኔ ምትግባር ምጅማሩ ኣብ ቃሉ ዝፀንዐ ናይ ተግባር ውድብ ክኸውን ይገብሮ።
3. ትርጉታ ልቢ ህዝቢ ሰሚዑ ሽዑ ንሽዑ ዝፍትሑ፣ ብማእኸላይ ግዘ ዝፍትሑን ብሓፂር ግዘ ዘይፍትሑን ጉዳያት ወይ ሕቶታት ነቲ በዓል ዋና ዝኾነ ህዝቢ ብግልፂ ምንጋር ምጅማሩ ድማ ግልፅነት ኣብ ህዝቢ ክህሉ ዝገብርዮ።

መድረኽ እሂን ምሂን ምስ ህዝቢ እቶም ኣብ ላዕሊ ዝተገለፁ ረብሓታት ዘምፅእ እንተኾይኑ ንሱ ዘይምትግባር ማለት ድማ ብኣንፃሩ ንሓደ ህዝባዊ ውድብ ተኣማንነት ኣብ ህዝቢ ይጎድል፣ ናይ ዘረባ ውድብ ይኸውን፣ ግልፅነት ኣብ ህዝቢ ኣይህሉን ተደሚሩ ኣብ ርክብ ህዝብን ውድብን ምፍንታት ይመፅእ፣ ህዝባውነት ይሸርሸር፣ ፀገም ሰናይ ምምሕዳርን ኻልኣትን ይነግስ ማለትዮ። ከምዚ ድማ እዩ ኮይኑ ፀኒሑ ንዝሓለፉ ዓመታት።

ህዝቢ ትግራይ ፀገም ሰናይ ምምሕዳር ኣሎ ኢሉ ካብ ዘማረረሎም ምኽንያታት እቲ ሓደን ፍርቂ ቦታ ዝሕዝንምበኣር እቶም ኣብ ላዕሊ ካብ ቁፅሪ 1-3 ዝተዘርዘሩ መሰረታዊ ግን ቀለልቲ ጉዳያት ብዘይምትግባርም ዝተፈጠረዮ። ካብዚ እምነት እዚ ብምብጋስዮ ማሕተመ ጋንዲ “ምስ ህዝቢ ምርኻብ ፍርቂ መንገዲ ዓወትዮ” ዝበለ።

እዚ ኣበሃህላ ሓቂ ምጅኑ ድሕሪ ዓማኞች ተሃድሶ ርእስ ምምሕዳር ብ/ክ/መ/ትግራይ ኣይተ ኣባይ ወልዱ ካብ ጫፍ ጨርጨር ክሳብ ጫፍ ፀገዴ ኣብዘካየድዎ መድረኽ ልዝብ ምስ ህዝቢ ብተግባር ተራእዮዮ። ኣብ ኩሎም መድረኻት ካብ ህዝቢ ዝተዓዘብኩዎም ስምዒታት ተመሳሰልትን ክልተ ባህሪያት ዝተላበሱንዮም፡

1. ካብ ውድባዊ ናፍቕ፣ ኣብ ዕጥቃዊ ካብ ቃልሲ ዝለመዶ ዝብገስ መራሕትና ብቐረባ፣ ብተኸታታሊ ረአዩና፣ ስምዑና፣ ኣይትርሓቐና እዩ ዝብል።
2. ወነ ቃልሲ ህዝቢ ኣብ ቦትኡዩ ዘሎ። እምነቱ ኣብ ህወሓት፣ እምነቱ ኣብ መስመር ዋላ ሓንቲ ከምዘይተቐየረ ኣረጋገጹ እዩ።

ነዘም ኣብ ኸልተ ነጥብታት ዝጠመርኩዎም ስምዒት ህዝቢ ብዝግባእ ዘረጋግጸዎ ወላዲ ዛና ዝበልዎን ኣብ መእተዊ ፅሑፊይ ዝጠቐስኩዎንዮ። ብሓፂሩ ንምድጋም "...መራሕትና ድሕሪ ነዊሕ ዓመታት ገፅኩም ብምርኣይና ታሕጓስና ወሰን የብሉን። ውድብና ንፀገማትና ከም ኣመላ ትሰመዐና። ዝኸአለቶ ትፍተሓልና፣ ዘይከአለቶ ድማ ተሰግሮ። ኣብ ዝኸአለቶ ግዘ ትፍተሓዮ። ብዝተረፈ ሓዚ እውን ከም ትማሊ ንውድብና ልዕሊ ዓቕማ ኣይነጨንቓን፣ ኣብ ጐድና ኢና..." ኢሎም።

እዚ ብወላዲ ዛና ዝተዘረበ ዘረባ-ንመንፈስ ኹሎም ዝተኸየዱ መድረኻት ህዝቢ ዝውክል ይመስለኒ። ፕሬዝዳንት ኣባይ ወልዱ ዘካየድዎም ብዙሓት መድረኻት መንፈስ ህዝቢ ቀይሩዮ፣ ውድብና ናብ ባህላ ተመሊሳ ኣቢሉዮ፣ ተስፋ ፃሕቲሩዮ፣ ዓቕሚ ኣመራርሓውን ኣርእዮዮ፣ ኣብቲ ዘይበፅሕሉ ህዝቢውን ናይ ይምፅኡልና መንፈሳዊ ቅንኢ ወይ ቀፀፅ ፈጠሩዮ፣ ሓድነት ህዝብና ውሽጥን ደገን ኣጠናኺሩ እዩ፣ ኣብ ፀላእቲ ድማ ብኣንፃሩ ስዕረትን ሕፍረትን ፈጠሩዮ። እዚ ድማዮ ምስ ህዝቢ ምርኻብ ፍርቂ መንገዲ ዓወትዮ ዘበለ።

ይኹን እምበር ምስ ህዝቢ ምርኻብ ፍርቂ መንገዲ ዓወት እዩ 'ምበር ሙሉእ ዓወት ከምዘይኮነ እቶም ባሃሊ ይኹኑ /ማሕተመ ጋንዲ/ እቲ ብሂል ባዕሉ ይዛረብዮ። ስለዚ ሙሉእ ዓወት ንክኸውን ድኣ እንታይ ይገብር? ማሕተመ ጋንዲ ካብ ዝበልዎን ካብ ዝተፈላለዩ ፅሑፋት ዝኣኸብኩዎምን ጠሚረ ንኡሽተይ ሓበሬታ ክሕብር

1. ድልየትን ሕቶታትን ህዝቢ ፍፁም ኣይውዳእን። ስለዚ ቡብመድረኹ ዝሕተቱ ሕቶታት ድሕሪ ምስግዕ ቡብዘርፉ ፈሊኻ ምሓዘ፣ ዝፍትሑን ዘይፍትሑን ፈሊኻ ምሓዘ፣ ዝፍትሑሉ ግዘ ምንፃር፣ ኣብ መወዳእታ ጥሉል ወይ ድጉግ ምላሽ ምሃብ የድሊ/ይግባእ። ንመሰረታዊ

ሕቶታት ብዋጊ መድረኽ ተደፊእኻ ዘይጠለለ ወይ ዘይመሰረታዊ ምላሽ ምሃብ እንደገና ተመሊሱ ንኹሉ ግዕርኻን ተአማንነትካን ዘበላሹ ስለዝኾነ ውሕልና የድልዮ። ንምምሕዳርውን ቀለልትን ሕቶታት ሽዑ ንሽዑ ምላሽ ምሃብ ግን ይከኣል እዩ፤ ተስፋ እውን የሕድር እዩ። ሚዛን እውን ክሕሉ ይገብር እዩ።

2. እቲ ፕሬዝዳንት ኣባይ ወልዱ ዘካየድዎ መድረኽ ህዝቢ ድሕሪ ነዊሕ ግዘን ድሕሪ ብዕሙቀት ንተሃደስን ብምጂኑ ነናይ ከባቢኡ ትርግታ ልቢ ንምስማዕ ዳርጋ ናብ መላእ ትግራይ ምንቅስቃሶም እዎንታውን ዝተባባዕን እዩ። ይኹን እምበር ቀፃሊ ዝግበር ዑደት ግን ብመፅናዕቲ ኣብ ዝተመረፁ ውሱናት ከባቢታት እዩ ክኸውን ዘለዎ። ምኽንያቱ ዓመት ዓመት ኣብ ኹሉ ወረዳታት /ከባቢታት ዑደት ምግባር ብግዘ ይኹን ብስራሕ ስለዘይከኣል። ስለዚ ስርዓት ክወፃ ኣለዎ። ኣብ ቅድመ መፅናዕቲ ዝተመስረተ፣ ብቀዋሚ ሰሌዳ ግዘ ዝተነፀረ፣ ንውሱናት ከባቢ ዝሸፍን፣ ኣብ ቅድመ መፅናዕቲ ዝተመስረተ ምላሽ ዝሓዘ ክኸውን ይግባእ።

3. ቅድመ መፅናዕቲ ዘካይድ፣ ንዝተኻየዱ መድረኻት ዝድህስስ፣ ዝተፈትሑን ዘይተፈትሑን ጉዳያት ተፈጻምነቶም ዝከታተል፣ ብቐጥታ ምስ ፕሬዝዳንት ጥራሕ ዝራኹብን ብፕሬዝዳንት ዝዋፈርን ሓደ ጉጅለ መፅናዕቲ ድማ የድሊ። ንምንታይ ናይ ኻልእ ሰብ ገፅ ፣ትእዛዝን ምትሕሙዛቕን ዘይዓረፎ፣ ፕሬዝዳንት ኣባይ ብዝህብዎ ኣንፈት ጥራሕ ኣፅኒዑ ነፃን ጥረ ሓቕን ምእንታን ክቕርብ።

4. እቶም ዝካየዱ መድረኻት ሓደ ሓደ ግዘ ሃንደበታዊ ምግባር የድሊ። ምእንተ ምንታይ ከይተደመረ ከይተቐነሰ ነታ ዘላ ንምርኣይን ንምዕዛብን ስለዝጠቐም። ሓደ ሓደ ግዘ እከለ ይመፁ ኣለው እሞ እዚ ይገበር ተባሂሉ ኣርተፍሻል ኣብ መሬት ዘየለ ምድላው ስለዝግበር ነዚ ይከላኸል እዩ።

5. ኣብ መድረኻት ዝሳተፉ ሰባት እውን ብተመሳሳሊ ብኻልእ ኣካል ወይ ብሃንደበት ተፀዋዎም ክሳተፉ ክግበር ይግባእ። ልሙዳት ሰባት ብተደጋጋሚ ምስታፍ ጉዳኢ እዩ፣ ሕማቕ ዘይዛረቡ ሰባት/ፀፀቡቕ ዝዛረቡ ሰባት ምስታፍ ጉዳኢ እዩ፣ ንኹሉ ክፋል ሕብረተሰብ

ዘይውክሉ ሰባት ምስታፍ ጎዳኢ እዩ፤ ነዚ ዘመዓራሪ ስርዓት ክህሉ ይግባእ እቲ ጉጅለ መፅናዕቲ ናብታ ዑደት ትግበረላ ከባቢ ኣቐዲሙ ከይዱ ምስ ምምሕድዳር እቲ ከባቢ ብምዝርራብ ብናይ ባዕሉ ሜላ ሰባት ክመርፅ ምግባር ይከኣል እዩ።

6. ኣብቲ ዝካየድ ዑደት ዝምልከቶም ኩሎም ኣባላት ካቢኔ ክሳተፉ ክግበር ይግባእ። እዚ ዓብዱ ክብሪ ንህዝቢ እዩ። ግቡእ እውን እዩ። ምንጥብጣብ ኣይግባእን።

ኣብ መጨረሻ እዚ ብዓቕመይ ዝሓንጠጥኩዎ ሓሳብ ንመራሕትና ንምዝኸኸር እምበር ሓዱሽ ነገር ሃልይዎ ኣይኮነን። እቲ ሕዚ ተፈጢሩ ዘሎ ፅቡቕ መንፈስ ናይ መጀመርያ እምበር ናይ መጨረሻ ስለዘይኮነ ናብ ዝበለፀ ዓወት ንምንግር ብዝግባእ ፀንቂቕና ክንጥቀመሉ ይግባእ። በዚ ሕዚ ነዚ ዓቂብካን ኣጠናኺርካን ምቕፃል ብሕታዊ ኣማራጺ እዩ። ካብዚኣ ሸተተት ምባል ረብሓኻ ንፀላኢ ኣሕሊፍካ ምሃብ እዩ።

**ህዝቢ ዝኣመኑ ይስዕር!**

**ካሕሳይ ጋስትራይት  
/ካብ መቐከ**